

Exam. Code : 103206

Subject Code : 1167

B.A./B.Sc. 6th Semester

FINE ARTS (Drawing and Painting)

Paper—A

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—50

Note :—Length of the answer should be proportionate to the marks allotted.

SECTION—A

Note :—Answer all the 25 questions. Each question carries 1 mark.

1. Brief Indian concept of Bengal School.
2. Brief impact of British on Indian Art.
3. Brief contents of Company School.
4. Brief Ivory Art of Bengal School.
5. Brief Abanindra Nath Tagore's concept of Art.
6. Brief the concept of 'End of Journey' Painting.
7. Brief concept of Contemporary Art.
8. Brief drawing concept of Rabindra Nath Tagore's Art.
9. Brief Portrait Art concept of Rabindra Nath Tagore.
10. Brief Landscape concept of Rabindra Nath Tagore.

11. Brief European concept of Amrita Shergill.
12. Brief 'Brahmchari' Painting concept of Amrita Shergill.
13. Brief Christian themes concept of Jamini Roy's Art.
14. Brief Toy concept of Jamini Roy.
15. Brief Romantic concept of Sobha Singh's Art.
16. Brief Religious concept of Sobha Singh.
17. Brief Wooden Sculpture of Dhanraj Bhagat.
18. Brief Plaster Sculpture Art of Dhanraj Bhagat.
19. Brief Colour concept of K.K. Hebbar's Art.
20. Brief compositional concept of K.K. Hebbar's Art.
21. Brief 'Freedom Fighter's' concept of M.F. Hussain's Art.
22. Brief bold line concept of M.F. Hussain's Art.
23. Brief Collage Technique of Satish Gujral.
24. Brief basic concept of Kalighat Art.
25. Brief Bengali Life concept of Kalighat Art.

SECTION—B

Note :—Attempt any **five** questions. Each question carries **5** marks.

1. Discuss about Company School of Art in your words.
2. Discuss about the Art of Rabindra Nath Tagore.

3. Discuss Indian concept of Amrita Shergill.
4. Discuss about Folk concept of Jamini Roy's Art.
5. Discuss about Punjabi concept of Sobha Singh's Art.
6. 'M.F. Hussain created a style out of Mumbai progressive artist group'. Discuss it.
7. 'K.K. Hebbar is the artist of modern concept of traditions'. Explain it.
8. Kalighat is the style of Bengal Folk Art. Explain it.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਉੱਤਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ?

ਭਾਗ—ੳ

ਨੋਟ :— ਸਾਰੇ 25 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਉ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ 1 ਅੰਕ ਹੈ।

1. ਬੰਗਾਲ ਸਕੂਲ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਧਾਰਨਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
2. ਭਾਰਤੀ ਕਲਾ 'ਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
3. ਕੰਪਨੀ ਸਕੂਲ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
4. ਬੰਗਾਲ ਸਕੂਲ ਦੀ ਆਈਵਰੀ ਕਲਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
5. ਅਬਨਿੰਦਰ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ ਦੀ ਕਲਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
6. 'ਇੰਡ ਆਫ਼ ਜਰਨੀ' ਪੇਂਟਿੰਗ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
7. ਸਮਕਾਲੀ ਕਲਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

8. ਰਬਿੰਦਰ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ ਦੀ ਕਲਾ ਦੀ ਡਰਾਇੰਗ ਧਾਰਨਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
9. ਰਬਿੰਦਰ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ ਦੀ ਪੋਰਟਰੇਟ ਕਲਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
10. ਰਬਿੰਦਰ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ ਦੀ ਲੈਂਡਸਕੇਪ ਧਾਰਨਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
11. ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸ਼ੇਰਗਿਲ ਦੀ ਯੂਰਪੀਨ ਧਾਰਨਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
12. ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸ਼ੇਰਗਿਲ ਦੀ 'ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ' ਪੇਟਿੰਗ ਧਾਰਨਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
13. ਜੈਮਨੀ ਰਾਏ ਦੀ ਕਲਾ ਦੀ ਈਸਾਈ ਥੀਮ ਧਾਰਨਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
14. ਜੈਮਨੀ ਰਾਏ ਦੀ ਖਿਡੋਨਾ ਧਾਰਨਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
15. ਸੋਭਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਲਾ ਦੀ ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਧਾਰਨਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
16. ਸੋਭਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਧਾਰਨਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
17. ਧਨਰਾਜ ਭਗਤ ਦੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਕਲਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
18. ਧਨਰਾਜ ਭਗਤ ਦੀ ਪਲਾਸਟਰ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਕਲਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
19. ਕੇ. ਕੇ. ਹੈਬਰ ਦੀ ਕਲਾ ਦੀ ਰੰਗ ਧਾਰਨਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
20. ਕੇ. ਕੇ. ਹੈਬਰ ਦੀ ਕਲਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਧਾਰਨਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
21. ਐਮ. ਐਫ. ਹੁਸੈਨ ਦੀ ਕਲਾ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ ਧਾਰਨਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
22. ਐਮ. ਐਫ. ਹੁਸੈਨ ਦੀ ਕਲਾ ਦੀ ਬੋਲਡ ਲਾਈਨ ਧਾਰਨਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

23. ਸਤੀਸ਼ ਗੁਜਰਾਲ ਦੀ ਕੋਲਾਜ ਤਕਨੀਕ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
24. ਕਾਲੀਘਾਟ ਕਲਾ ਦੀ ਮੂਲ ਧਾਰਨਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
25. ਕਾਲੀਘਾਟ ਕਲਾ ਦੀ ਬੰਗਾਲੀ ਜੀਵਨ ਧਾਰਨਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ—ਅ

ਨੋਟ :— ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 5 ਅੰਕ ਹਨ।

1. ਕੰਪਨੀ ਸਕੂਲ ਆਫ ਆਰਟ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਰਬਿੰਦਰਨਾਥ ਟੈਗੋਰ ਦੀ ਕਲਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
3. ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਸ਼ੇਰਗਿੱਲ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਧਾਰਨਾ ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
4. ਜੈਮਨੀ ਰਾਏ ਦੀ ਕਲਾ ਦੀ ਲੋਕ ਧਾਰਨਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
5. ਸੋਭਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਲਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਧਾਰਨਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
6. 'ਐਮ. ਐਫ. ਹੁਸੈਨ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਕਲਾਕਾਰ ਗਰੁੱਪ' ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਇੱਕ ਸ਼ੈਲੀ ਬਣਾਈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
7. 'ਕੇ. ਕੇ. ਹੈਬਰ ਰਵਾਇਤਾਂ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰ ਹਨ।' ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
8. ਕਾਲੀਘਾਟ ਬੰਗਾਲ ਲੋਕ ਕਲਾ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— उत्तर की लंबाई आकटिक अंकों के अनुपात में होनी चाहिए।

भाग—क

नोट :— सभी 25 प्रश्नों के उत्तर दें। प्रत्येक प्रश्न का 1 है।

1. बंगाल स्कूल की भारतीय अवधारणा संक्षेप में लिखें।
2. भारतीय कला पर ब्रिटिशों का प्रभाव संक्षेप में लिखें।

3. कंपनी स्कूल की सामग्री संक्षेप में लिखें।
4. बंगाल स्कूल की आइवरी कला संक्षेप में लिखें।
5. अबनिंद्र नाथ टैगोर की कला की अवधारणा संक्षेप में लिखें।
6. 'एंड ऑफ जर्नी' पेंटिंग की अवधारणा संक्षेप में लिखें।
7. समकालीन कला की अवधारणा संक्षेप में लिखें।
8. रवीन्द्र नाथ टैगोर की कला की ड्राइंग अवधारणा संक्षेप में लिखें।
9. रवीन्द्र नाथ टैगोर की पोर्ट्रेट कला संक्षेप में लिखें।
10. रवीन्द्र नाथ टैगोर की लैंडस्केप अवधारणा संक्षेप में लिखें।
11. अमृता शेरगिल की यूरोपीय अवधारणा संक्षेप में लिखें।
12. अमृता शेरगिल की ब्रह्मचारी पेंटिंग अवधारणा संक्षेप में लिखें।
13. जैमिनी रॉय की कला की ईसाई थीम अवधारणा संक्षेप में लिखें।
14. जैमिनी रॉय की खिलौना अवधारणा संक्षेप में लिखें।
15. सोभा सिंह की कला की रोमांटिक अवधारणा संक्षेप में लिखें।
16. सोभा सिंह की धार्मिक अवधारणा संक्षेप में लिखें।
17. धनराज भगत की लकड़ी की मूर्तिकला संक्षेप में लिखें।
18. धनराज भगत की प्लास्टर मूर्तिकला संक्षेप में लिखें।
19. के. के. हेबर की कला की रंग अवधारणा संक्षेप में लिखें।
20. के. के. हेबर की कला की संरचनात्मक अवधारणा संक्षेप में लिखें।

21. एम. एफ. हुसैन की कला की स्वतंत्रता सैनानी अवधारणा संक्षेप में लिखें।
22. एम. एफ. हुसैन की कला की बोल्ड लाइन अवधारणा संक्षेप में लिखें।
23. सतीश गुजराल की कोलाज तकनीक संक्षेप में लिखें।
24. कालीघाट कला की मूल अवधारणा संक्षेप में लिखें।
25. कालीघाट कला की बंगाली जीवन अवधारणा संक्षेप में लिखें।

भाग—ख

नोट :— कोई पांच प्रश्न करें। प्रत्येक प्रश्न के 5 अंक हैं।

1. कंपनी स्कूल ऑफ आर्ट के बारे में अपने शब्दों में चर्चा करें।
2. रवींद्र नाथ टैगोर की कला के बारे में चर्चा करें।
3. अमृता शेरगिल की भारतीय अवधारणा पर चर्चा करें।
4. जैमिनी रॉय की कला की लोक अवधारणा के बारे में चर्चा करें।
5. सोभा सिंह की कला की पंजाबी अवधारणा के बारे में चर्चा करें।
6. 'एम. एफ. हुसैन ने मुंबई प्रगतिशील कलाकार समूह से अलग एक शैली बनाई।' इस पर चर्चा करें।
7. 'के. के. हेबर परंपराओं की आधुनिक अवधारणा के कलाकार हैं।' इसकी व्याख्या करें।
8. कालीघाट बंगाल लोक कला की शैली है। इसकी व्याख्या करें।